

SALA DE
LECTURĂ

O VIAȚĂ PENTRU O DACIE

Copiland un model Renault, la Pitești se fabrica autoturismul Dacia, mașina națională înainte de 1989 FOTO: Vasile Moldovan/AGERPRES

În 1989 nu era suficient să ai bani ca să-ți cumperi mașină. Trebuia să aștepti. Mult. De obicei, câțiva ani buni, pe listele cu zeci de mii de doritori. Daciile erau cele mai căutate, deci și cele mai greu de obținut, pentru că se mai fabricau și pentru export - sau în primul rând pentru export! - iar ceea ce rămânea ajungea într-un târziu la populație. „Am visat la o Dacie încă din adolescență. Avea mătusa mea una albă, cu volanul îmbrăcat în piele sintetică și scaunele negre. Mă gândeam cum o să mă căsătoresc și o să deponem banii străniși la nuntă pentru lista de așteptare la o Dacie nouă. Și abia așteptam ziua în care urma să fim chemați să ne luăm mașina. Așa am și făcut, dar am stat aproape trei ani până să ne vedem visul cu ochii. Am luat-o chiar în toamna lui 1989. Dacă mai așteptam puțin ajungeam în situația celor care au mai stat aproape 20 de ani să-și recupereze banii de la CEC”, povestește Florentina Ionescu, din București. Banii străniși la nuntă nu i-au ajuns. A mai muncit câțiva ani, împreună cu soțul său, au făcut economii și-au strâns banii pentru mașină. „O Dacie costa mult. Cam 35 de salarii de-ale noastre. După nuntă

am rămas cu 7.000 de lei, pentru că am cheltuit mult și am mai avut cumpărături de făcut pentru noua casă. Aveam bani doar pentru avans, iar restul trebuia să punem. Ne-au mai dat părinții 26.000, iar bunica soțului meu a pus încă 12.000. Așa am plătit în avans 45.000, dar mai trebuia să punem 35.000, pentru că mașina costa 80.000. Am plătit restul banilor sub formă de rate la CEC. Până la 35.000 de lei am mâncat multe Eugenie și covrigi cu gaură”, mai spune femeia, zâmbind după 20 de ani de la împlinirea visului. Pentru mulți români, o Dacie însemna foarte mult. Familiile făceau sacrificii, adolescenții își imaginau viața de după 20 de ani la volanul automobilului românesc produs la Pitești și preferau să reducă din alte cheltuieli și să aștepte ani la rând pentru a ajunge să-l conducă pe drumurile patriei. Chiar dacă urmau cozile interminabile la benzinării - atunci când se băga benzină -, duminicile cu număr par sau impar, când își puteau conduce mașina doar „din doi în doi”, după cum le era norocul când și-o înmatriculau. „Vecinii noștri de la etajul șapte - noi săteam la opt, într-un bloc de zece etaje, confort II - aveau două Dacii.

Una cu numere pare, alta cu impare. Reușiseră să cumpere una pe numele lor, iar cealaltă era a unui văr care nu conducea. Ei erau cei mai fericiți și-i invidiam, pentru că puteau să plece din București în fiecare duminică. În rest, toată lumea aștepta să vină duminica pentru numere pare sau cea pentru impare, să poată ieși din garaj în singura zi liberă”, își mai amintește femeia. Dacia era o mașină bună pentru orice drum. O copie aproape fidelă a franțuzescului Renault, care avea în plus mioriticul privilegiu de a se putea repara cu un cioc de damă legat pe alocuri, cu o sârmă „sprinjinită” de-o bujie, până la înlocuire sau cu alte artificii pe care le-aveau lăndemână șoferii rămași în pană. Ba, mai mult, calitățile de Offroad ale Daciei stărneau invidia mioriticului fabricant de automobile de teren... Primele mașini fabricate la noi au fost Daciile 1100 (R8/R10 Major) cu motor Sierra 1100. Dacia se vindea foarte bine atât în România, cât și în alte țări ale lumii. În Canada se livrau Dacii cu rezervoare de 70 de litri, în Norvegia ajungea versiunea 1200 cmc, chiar în America Latină, în Venezuela, Costa Rica, print-o in-

țelegere cu Renault. Pe piața românească mai era Olcitul, un derivat din Citroën, preferat la sfârșitul anilor '80 de tinerii români, pentru că avea un design mai modern, însă mașina avea câteva probleme care o plasau mult în spatele Daciei: dacă intra în baltă, nu mai ieșea decât tractată, portbagajul nu era suficient de încăpător pentru sacii cu ceapă sau cartofi pe care tot românul îi căra de la țară, pentru proviziile de toamnă, iar în partea din spate nu avea portiere, deci era mai complicat de transportat alți pasageri. Era mai ieftin decât Dacia - care costa în jur de 80.000 de lei, adică aproximativ 35 de salarii medii pe economie, fără dotări suplimentare - și, totuși, românii își doreau tot Dacia, Olcitul fiind pentru mulți un soi de compromis. După 1980, opțiunile se înmulțiseră, dar și calitatea mașinilor scăzuse. În 1989 mai intrase pe piață Lăstunul, dar puținii au fost cei care au optat pentru el. Mașina - supermini, având costuri minime - fusese comandată de Nicolae Ceaușescu și produsă la întreprinderea de Autoturisme Timișoara.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

La Islamabad (Pakistan) a avut loc o întrevedere oficială între Radu Bălan (președintele Consiliului de Stat al Planificării) și Ghulam Ishaq Khan (președintele republicii islamice). Paula Ivan a câștigat „Marele Premiu” al Federației Internaționale de Altitetism.

Precipitațiile căzute în ultima vreme îngreunau campania de strângere a recoltei în mai multe județe ale țării.

Întâlnire la nivel înalt pakistano-român

Radu Bălan, președintele Consiliului de Stat al Planificării,

a efectuat o vizită de lucru la Islamabad. În capitala pakistaneză, acesta a fost primit de Ghulam Ishaq Khan, președintele republicii islamice.

Conform comunicatului Agerpres, „în cadrul întrevederii au fost reliefate cursul ascendent al relațiilor de prietenie și colaborare pe multiple planuri existente între cele două țări și popoare și hotărârea comună de a se întreprinde noi acțiuni și măsuri îndreptate spre extinderea cooperării în diverse domenii de interes reciproc”.

(Continuare în pag. a II-a)

Aplauze pe măsura succesului

Pe la începutul lui '89 la Teatrul Mic, pe Sărindar, ceva mai jos de Casa Armatei și un pic mai sus de Palatul Universul, am văzut o splendidă reprezentație a „Scrisorii pierdute”.

Cineva mi-a șoptit în foaietă că în urmă cu un an, după premieră, a fost un scandal groznic și o anchetă groasă la Partid și la Secu, din porunca lui „tanti Leana”. Pentru că atunci, la premieră, scena teatrului a fost și cea a unor aluzii peste măsură de străvezii la politica vremii și la cei dintâi oameni ai țării. Oricine l-ar fi recunoscut, cică, pe Ceaușescu în ipostaza lui Agamiță Dandanache, iar coana Joițica aducea izbitor cu „dumneaei”. Cică în decor apărea și Casa Poporului. Vă prezentăm continuarea poveștii

lui Dinu Săraru despre cum au ajuns Ceaușeștii personaje de Caragiale. (Luiza LUPU)

La ora 7 și jumătate dimineața (Care, ca o picanterie, nu mă scotea din „Domnul Săraru” și toată lumea care venea la mine era „tovarășu”): „Domnu' Săraru, vă caută tovarășul de la Primărie, domnu' Săraru, vă caută tovarășu' de la nu-știu-ce, domnu' Săraru, vă caută tovarășu' de la nu-știu-unde. N-am putut să-i scot din cap chestia asta. Ei, în dimineața aia, mă sună secretara, zic, „ce-i cu tine de te-ai trezit așa de dimineață?”, zice „să vă dau pe cineva la telefon” și mi-a dat pe colonelul (o să-i spun numele imediat), securistul de la TM, „Tovarășe direc-

tor, mă scuzați dacă vă deranjez, dac-ați putea să veniți la teatru, sunt aici cu colectivul”. „Păi cu care colectiv?”, am spus eu. „Păi cu secretara dumneavoastră și cu secretara literară, Adriana Popescu (o fată extraordinară care a lucrat cu mine și la TM, și la TNB după-ăia, cât n-am fost în teatru a lucrat cu Andrei Șerban). Și zic, „Da' ce e, ce s-a nântâmpat?”, zice „asta, „Dacă vreți să reconstituim lista participanților la premiera de aseară”.

Am ajuns la teatru val-vărtej, secretara bătea lista la mașină. Zic: „Dă-mi lista, să nu pierdem pe cineva. Era ministrul Sănătății, ministrul Culturii, da' cine nu era?”

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

2 septembrie (sâmbătă)

Soarele a răsărit la:

6:39, a apus la 19:51

Luna a răsărit la:

8:48, a apus la 20:26

Sărbătoare creștină

Sf. Mucenic Mamant; Sfântul Ierarh Ioan Postitorul, Patriarhul Constantinopolului

S-a întâmplat la

2 septembrie 1989

● La Roma s-au încheiat lucrările Consiliului Național al Partidului Democrat Creștin, principala formațiune politică a coaliției guvernamentale pentapartite italiene. Între problemele dezbătute s-a aflat aceea privind relațiile cu celelalte partide din coaliție, în special cu Partidul Socialist Italian. O atenție specială a fost acordată disensiunilor dintre diferitele grupuri democrat-creștine, care au mers până la prezentarea și apoi retragerea demisiei lui Chriaco de Mita din funcția de președinte al Consiliului Național al partidului

● În perioada septembrie-octombrie, Statele Unite și aliații săi din zona Pacificului urmau să efectueze o serie de exerciții militare comune. Unități ale forțelor terestre, aeriene și navale japoneze urmau să efectueze în aceea perioadă exerciții militare împreună cu unități ale armatei SUA.

Ramona VINTILĂ

JURNALE PERSONALE

2 SEPTEMBRIE

Nimeni nu mai suportă, suntem la limită, dar ce să facem? I.B. (e cu D.P.) mi-aduce textul lui Teșosu despre mine în „Amfiteatru”. Îmi face bine, după mulți ani. Le citesc un fragment cu „Ingerul Iacob”. După melancolia ucigătoare de ieri, parcă am o zi mai bună. Joi, la Al. Paleologu, n-am înregistrat nimic. Am conversat și am ieșit prin cartier să facem câțiva pași împreună. Ne-am oprit la Capșa. Cădem de acord ce să întreprindem. Dănsul îi va contacta pe cei din generația lui, eu pe tineri. Comentăm ce se întâmplă în Europa.

(Continuare în pag. a II-a)

DIN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Rusofonii din Moldova nu prea iubesc limba moldovenească

Cotidianul Le Soir, din Belgia, scria la 2 septembrie 1989 despre agitația produsă în RSS Moldovenească din cauza adoptării legii prin care limba moldovenească devenea limba oficială în republică.

Rusofonii din Moldova au declarat vineri că vor continua grevele a doua zi după ce Sovietul Suprem (Parlamentul) a adoptat o lege de compromis referitoare la limba oficială a republicii de la granița cu România. Moldovenii, la rândul lor, protestează, deoarece compromisul recunoaște limba moldovenească limbă oficială a republicii, dar permite în același timp rusofonilor să folosească limba rusă. Un membru al Frontului Popular Moldovenesc a declarat: „Nu avem nevoie decât de o singură limbă”.

Din partea greviștilor rusofoni care nu vor să fie obligați să învețe limba moldovenească, pozițiile sunt din ce în ce mai dure. „Reacția este negativă. Greviștii au decis să continue protestul până la terminarea

sesiunii parlamentare”, s-a declarat la comitetul partidului comunist din Tiraspol, al doilea oraș al republicii, locuit în majoritate de rusofoni și de unde a început greva, la 21 august. „Delegații ai comitetului de grevă s-au dus ieri în uzine pentru a cere reluarea lucrului, însă muncitorii au refuzat. Ei solicită la fața locului o comisie extraordinară formată din delegați ai Sovietului Suprem și ai Comitetului Central”, precizează comitetul de grevă de la Tiraspol, care adaugă că greva afectează 202 întreprinderi din Moldova. Aeroportul din Chișinău, capitala Moldovei, s-a alăturat mișcării de protest, potrivit Krasnaia Zvezda, ziarul armatei sovietice. Angajații aeroportului, au decis să închidă salonul de onoare rezervat deputaților și să anuleze cota de locuri rezervate reprezentanților Comitetului Central al Partidului Comunist, Guvernului și Parlamentului.

(Continuare în pag. a IV-a)

Directorii care greșeau erau destituiți de partid

„Să fim de acord. Noi am discutat în primăvară toate aceste lucruri.” Scurt, clar și precis. Aceasta a fost declarația-ordin a lui Nicolae Ceaușescu la ședința Comitetului Politic Executiv al CC al PCR din 18 august 1989, în momentul în care s-a ajuns la punctul trei de pe ordinea de zi: „Raportul privind activitatea desfășurată în semestrul I 1989 pentru rezolvarea propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii, adresate conducerii partidului”. Bineînțeles, nimeni nu a obiectat și s-a trecut la punctul următor de pe ordinea de zi.

Raportul pe care Nicolae Ceaușescu nu a dorit să îl discute la reuniunea CPEx conținea câteva exemple negative despre deficiențele constatate în industrie și agricultură, ca urmare a sesizărilor făcute de cetățeni. De asemenea, în documentul menționat, din care publicăm în continuare câteva extrase, se preciza că zeci de cetățeni din Sectorul Agricol Ilfov nu doreau să se aplice programul de sistematizare inițiat de Nicolae Ceaușescu pentru comunele din jurul Bucureștiului.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

„Îmi era rău din cauza radiațiilor, dar nu primeam nici un spor”

Eleonora Gheorghe este acum bibliotecară la o școală din București. Așa, ca mulți români, a fost și ea nevoită după Revoluție să își schimbe profesia și locul de muncă. În 1989 ea avea 28 de ani și lucra la Institutul de Reactori Nucleari Energetici de la Măgurele. „Lucram acolo ca desenator tehnic din 1981. Munca mea presupunea să desenez, urmând proiectul pe care îl făcea un inginer. Desenele, pe care le făceam pe calc, le duceam la un aparat numit heliograf; acolo se lucra cu o substanță care miroase îngrozitor, ca amoniacul. Le compătimeam pe kolegele care erau nevoite să suporte emanațiile alea. După ce ieșeau de la heliograf, luam desenele și

le duceam la legătorie, apoi le trimiteam pe șantier, la Cernavodă. Ar fi trebuit să ajung și eu acolo, la centrală, și să rămân timp de două săptămâni, dar până la urmă am scăpat. Inginerii însă mergeau, prin rotație, să supravegheze lucrările.

Lucram pentru Cernavodă, pentru Unitatea 2. Deși colectivul era unit și mă înțelegeam bine cu colegii, locul de muncă nu era unul tocmai sănătos. Așteam și îmi era mai tot timpul foarte rău din cauza radiațiilor, pentru că reactorul era foarte aproape de noi, într-o pădure. Acolo se depozitau și materialele radioactive, dar nu aveam voie atunci să vorbim despre asta. Nu primeam nici un fel de spor pentru

condițiile în care lucram, ba, dimpotrivă, luam numai 80% din salariu. Ni se spunea mereu că vom primi și restul de 20% când se va pune reactorul 2 în funcțiune, dar acest lucru nu s-a mai întâmplat. Între colegi nu erau diferențe foarte mari la salariu. Eu aveam cam 1.800 lei, iar inginerul - 4.000 lei. Nu aveam cantină acolo și în fiecare zi trebuia să ne facem pachet, fiecare cu ce aveam - brânză (pe care eu o primeam de la părinți) sau salam cu soia, că atât se găsea în magazine. Din salariu ne opreau banii de transport; erau autobuze speciale care ne duceau și ne aduceau de la serviciu. Atmosfera la serviciu era plăcută, dar, cu toate astea, ne era

frică să spunem ceva despre regim, pentru că nu puteam avea încredere în cei din jur. Un inginer de la noi plecase în Italia în interes de serviciu și rămăsese acolo. Soția lui, care lucra și ea la institut, a fost interogată și pusă apoi să plătească biletul de avion dus-întors al soțului, bilet care fusese cumpărat din banii statului.

Îmi aduc aminte că la un moment dat s-a anunțat că va merge Ceaușescu la centrala de la Cernavodă, iar noi am stat o noapte întreagă la serviciu să facem o machetă cu realizările de la centrală. Până la urmă, munca noastră a fost în zadar, pentru că Ceaușescu și-a anulat vizita.” (a consemnat Irina MUNTEANU)

O VIAȚĂ PENTRU O DACIE

Pentru a intra în posesia mult râvnitei Dacii se plăteau băni serioși și se aștepta ani întregi FOTO: Vasile Moldovan/AGERPRES

(Urmare din pag. 1)

„Conducătorul iubit” a ncerat, prin producerea acestui automobil, să demonstreze lumii că poate duce la îndeplinire visul lui Adolf Hitler, de a lansa pe piața o mașină populară, accesibilă tuturor și cu un consum minim. Având ceva din Trabant și ceva din Volkswagen, micuțul lăstun – asemenea păsării care i-a dat numele – le-a întrecut și în costuri, și în dimensiuni, și în consum, depășind orice record de micime pe piața internațională. Cu toate acestea, puțini români se nghesuiau în '89 să-l cumpere, preferând să aștepte câțiva ani în plus și să plătească mult mai mult pentru o Dacie „sănătoasă”, cu o caroserie de tablă, și nu de carton, cu cinci locuri în loc de aproximativ trei, cu portbagaj pentru o bună aprovizionare de toamnă, în loc de spațiul de pus geanta, pe care-l ofereea Lăstunul. Micuțul Lăstun a fost un fel de „copil” al Daciei, modelul numindu-se „Dacia 500”, cu un consum de maximum 3 litri/100 km. Producția lui a început la sfârșitul anilor '80, dar nu a rezistat mult pe piața românească, anul 1989 fiind singurul cu

adevărat „înfloritor”. „Nu mi-aș fi cumpărat în vece Lăstun în loc de Dacie, după ce am visat la mașina aia atâția ani. În plus, noi trebuia să mergem cu mașina la țară, pe drumuri neasfaltate, iar cu Lăstunul am fi rămas sigur pe undeva. Eram hotărâți să așteptăm și zece ani după Dacia noastră și să mâncăm în continuare covrigi dacă era nevoie. Cum au mai făcut-o și alții, puteam foarte bine să facem și noi acest sacrificiu, dar știam că, după ce-o obținem, o aveam o viață”, mai spune Florentina Ionescu, fericita proprietară a unei Dacii 1310, 1.4 berlină, fabricată la Pitești în anul de grație 1989. Asemenea familiei Ionescu au procedat multe familii până acum 20 de ani, Dacia fiind pentru mulți un adevărat membru al familiei, mai mult decât un lux, mai mult decât o necesitate. Pentru ea se făceau sacrificii, se dădeau spăgi, în încercarea de a obține un loc mai în față pe listele de așteptare, se mânca „de regim” și se renunța la croitoreasă ori la țigările Kent de contrabandă. Multe vieți și-au legat povestea de această mașină, îmbătrânită acum, dar atât de dorită până în 1990.

Diana CALOIANU

CURSUL DE JURNALISTICĂ (26)

De la eveniment la știre

Circuitele informației

Ziaristul este definit în general printr-o tautologie!, „Cel care și consacră ziaristicii cea mai mare parte din activitatea sa și care trăiește din aceasta.” Este o definiție poate mai puțin satisfăcătoare, dar mai exactă decât cea din dicționarul Petit Larousse: „Persoană care scrie la un ziar”. Excepționând pe cei care lucrează la radio, televiziune sau la agenții de presă, există ziaristi care nu scriu pe când profesori, scriitori, specialiști de tot felul scriu la ziare mai mult sau mai puțin, fără pretenția de a fi numiți ziaristi. Deși există excepții (ziaristii independenți), se poate spune că ziaristul este în esență un lucrător care are funcția de a informa, adică de a căuta și de a redacta știri într-o instituție de presă. Această funcție poate fi redacțională sau tehnică; pentru aceasta el trebuie să facă deplasări sau să stea la birou sau la tipografie. (...)

Un eveniment este destul de interesant pentru a justifica trimiterea unui reporter, aceasta implică în mod cert o problemă de alegere. În acest caz, reporterul asistă la eveniment și îl relatează; secretarul de redacție redactează articolul și nu mai rămâne decât ca acest articol să fie tipărit, iar ziarul difuzat. Dar, în general, interven un mare număr de intermediari. (...) Căutarea informațiilor este în esență munca reporterului; redactarea știrilor este parțial sarcina redactorului, responsabilul principal revenind secretarului de redacție. (...) Alegerea informațiilor mai importante este prima operație a oricărui ziarist, fie el corespondent de presă sau reporter, secretar de redacție sau cronicar.

Alegerea știrilor

Un eveniment se definește ca fiind un fapt oarecare ce se pregătește sau care se produce. Izbučirea unor lupte, nașterile, deplasările de rutină ale funcționarilor au loc zilnic. Nici un ziar nu poate relatea nu numai tot ce petrece în lume, dar nici măcar tot ce seosește la redacție prin multiplele mijloace puse la dispoziție. Prima sarcină a ziaristului, indiferent în ce

punct al circuitului informației s-ar afla, este aceea de a alege evenimentele ce vor deveni știri. Fiecare ziarist, indiferent de funcția sa, este pus în situația de a alege de zece ori pe zi. Tot ce alege acesta va constitui sumarul ziarului. (...)

Trebuie deci insistat asupra alegerii, fază necunoscută a activității ziaristice, deoarece nu se traduce printr-o muncă concretă, ea constituind faza primă și determinantă a mecanismului de informare. În cazurile extreme, alegerea este ușor de făcut. Nu este nevoie să fii ziarist ca să știi că un incendiu cu zeci de victime, semnarea unui tratat de alianță sunt evenimente care merită publicate. (...) Însă alegerea nu se impune cu o asemenea evidență pentru majoritatea evenimentelor ce sunt aduse la cunoștința ziaristilor; selecția este o treabă capitală, care nu se va face după instinct și dispoziție redactorilor, ci în funcție de niște criterii precise, unele universale, altele proprii fiecărei instituții de presă.

Fragment din „Tehnica scrisului”, Caiet Documentar editat de Catedra de teorie și practică a Academiei de Studii Social-Politice, p. 259-260

Aplauze pe măsura succesului

(Urmare din pag. 1)

A urmat o poveste foarte interesantă. Zic: „Spune-mi, domne, ce s-a întâmplat?”, securistul zice: „Lăsați, că vă spun eu, dar în altă parte”, „Uite, am biroul dincolo, puteți să-mi spuneți în birou”. El clatină din cap cu vigoare „nu, că acolo tot eu vi le-am instalat”. Acum eram în plin teatru polițist. Numai un securist era în stare de un așa mister. Așa am ajuns în stradă, și zice colonelul (Mureșan se numea), „tovarășu” Săraru, ați fost reclamat de, mă rog... o mare personalitate. Ați fost reclamat sus de tot!” (O mare personalitate, de care n-are rost să vorbim acum, însă în „Memoriile” mele veți afla despre cine e vorba.) Eu am rămas absolut stupefiat când am aflat. Zice: „Uitați, v-a reclamat tovarășul Cutare pentru piesa «O scrisoare pierdută», în care spune că desfaceți pe tovarășul și pe tovarășă”. Scrisoarea a fost trimisă azi-noapte și azi-dimineață a citit-o

tovarășă și a luat foc”.

Eu nu-mi puteam reveni, stăteam în mijlocul Sărarului și nu mă mai țineau picioarele nici să mă fac câțiva pași. În vremea asta venea o mașină neagră dinspre Capșa. Din mașină s-a dat jos D.R. Popescu, președintele Uniunii Scriitorilor, prietenul meu atunci. D.R. de departe îmi zice: „E bucluc mare, Dinule, ce-ai făcut?”. Popescu nu-l cunoștea pe colonelul Mureșan și eu le fac cunoștință, zic e „coloneul Mureșan, care răspunde de TM”. Zice colonelul: „Pentru că sunteți împreună aici, vă felicit, domnule președinte, dar eu trebuie să vă spun că vin de la CC, unde e un adevărat incendiu din cauza premierei de aseară”, „Ce-i de făcut, îl întreb pe D.R. Popescu”, „Scoateți scena cu ceasafurile și cu orașul”, „Pai cum s-o tai, că nu mai are final piesa dac-o-tai”, „Domne, te privește, te descurci, când mai e spectacolul?”, „Diseară”, „E nenorocire, te rog mult de tot, scena aia nu trebuie să mai apară, ia tricolorul de

de biroul lui Zoe (că Zoe apăruse și-n costum național, și cu tricolorul la cordon), „Nu pot să-l iau, dom'le, ești nebul, păi da' ăla unde vine în scena finală cu orașul?”, „Te privește unde vine”.

Același sfat mi l-a dat și secretarul cu propaganda de la Capitală, Croitoru: „Scoate, dom'le, decorul ăla cu Casa Poporului, să nu mai dea Dandanașe cu bagheta printre case”, „Da' ce să facă?”, „Să facă ce-o vrea, dar fără case”.

N-o să vă vină să credeți, dar spectacolul a continuat. Seara a venit la reprezentatie adjunctul lui Vlad și șeful Securității pe Capitală, Goran. După câteva zile, m-a sunat procurorul general, Popovici, că vrea să asiste și el, și a venit la spectacol duminică la 11, la matineu. A răs, la pauză a zis: „Da, e bine, e bine”, eu către el: „Sper că dacă e să fie ceva, nu mă lăsați pe mâna unui procuror de sector...”. Mai trec câteva zile și vrea să vadă spectacolul și procurorul-șef al

Capitalii, generalul Diaconescu, așa îmi zice la pauză: „Până aici e bine, nu ție mai mult de cinci ani, să vedem acum rețirza a doua...”. Oameni fini, și Popovici, și Diaconescu mi-au zis amândoi: „Să ne vedem de treabă și să lăsam lucrurile să meargă în voia lor”...

Ne-am văzut de treabă, lucrurile au mers în voia lor, Casa Poporului din fundul scenei a rămas de atunci înainte acoperită sub voal și Agamiță n-a mai dat cu bagheta printre căsuțe, piesa s-a mai jucat mult timp și s-a bucurat de mare succes. A rămas însă în folclor, spectatorii ziceau în sală: „Uite, aici se plimba Agamiță ca tovarășul pe bulevard...”

Doi oameni de cultură importanți, Alexandru Paleologu și Răzvan Teodorescu, aveau să ia poziție în apărarea acestei puneri în scenă a „Scrisorii pierdute”, au găsit solide justificări teoretice și ne-au luat, în felul acesta, apărarea.

Dinu SĂRARU

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Tensiunea crește în fiecare zi. Am vorbit și despre ce ar trebui să fie cartea noastră. Proiectul l-a prins mult. Dar finalul rămâne o nebulosă. Nu cred să găsim un editor. Va rămâne în manuscris, ca „Playback” și „Corpurile iluminat”. Dar acum vom face și copii și le vom împărși în lumea literară. Cândem de acord la acest punct. Apoi ne întoarcem inevitabil la politică. Suntem plini de speranță (Estul e-n revoluție), deși mai tristi pentru pasivitatea noastră. La noi nu se mișcă nimic.

Stelian Tănase, Acasă se vorbește în soaptă. Dosar & Jurnal din anii târzi ai dicatoriei, Compania, 2002, p. 115-116

leri-dimineață m-am întors de la Struga – via București. Cele 10 zile petrecute departe de casă m-au scos din monotonia deprinderilor mele; am uitat până și de mine însumi. Redaptarea e anevoioasă. Totul, dar mai cu seamă scrisul, mi se pare ceva depărtat și aproape lipsit de sens.

Victor Felea, Jurnalul unui poet leuez, Ianuarie 1955 – martie 1993, Ediție îngrijită de Lidia Felea, București, Editura Albatros, 2000, p. 732

După plecarea Brigittei, deși era foarte târziu, am stat la masa din sufragerie și a început să socotesc, exact cum făcea René, făcând planuri pentru plăterea datoriilor într-un timp cât mai scurt. Lumânările s-au stins spre ora 3:00 și am aprins menora stând mai departe aproximativ o oră, cu cifrele în fața mea ca niște desene suprarealiste de pești și păsări și mulțumită de limpezimea minții mele și pentru faptul că am furat foarte puțin, când Brigitte înșiși a aprins o țigară, fără să mai simt nevoia să mă pierd în ceața fumului ca în uitare. Am fost cu prietenul Andrei Bart la una dintre sinagogile din Stockholm, cea mai liberală, rabulul ei este plăcutul plin de spirit Morton Nerow, venit din America. Ploua încet când am traversat cu Andrei Kungrädgården, sporovind plăcut în românește. Am stat pe locul părinților prietenului meu Bo Kurtzen. Erau evrei din toate țările, mai ales din Vest, frumoși, transfigurați cu cârțile de rugăcini în față, cu iarmulce cusute cu fir de aur și argint pe cap și cu șalurile de rugăciune după gât. Toate acestea mi-au amintit de Templul Coral din București unde mă duceam cu prietenul Iosif Andronic ca să mă umplu de frumusețea serviciului divin și de acea atmosferă de autentică sfințenie și dureroasă strălucire. Apariția Torei și vocile slăvindu-l pe Adonai mi-au adus lacrimi de fericire în ochii secați de atâta plâns după René. Mi-a venit brusc ideea de a dăruia acestei sinagogi-facsimilului Bibliiei de Kormicotte, în amintirea iubitului meu pierdut.

Gabriela Melnescu, Jurnal suedez II (1984-1989), Iasi, Polirom, 2002, p. 272-273

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Dumitru luga a fost vizitat de fiicele sale

Redat din limba română Strict secret Postul nr. 10 Ex. unic Nr. file: 2 Maior Zbărelea Gheorghe Nr. 001 din 01.09.1989

Nr. file: 5 Maior Zbărelea Gheorghe Nr. 001 din 01.09.1989

„Iorgu” 01.09.1989

Obiectivul primește la Penitenciarul București-Jilava vizita fiicelor sale Elena-Columbia și Maria-Argentina, domiciliile în București Noi nr. 58, sc. A, et. 2, ap. 10, Sector 1, ocazie cu care poartă următoarea discuție:

Obiectivul: - (bucurosi) Ce faceți, măaaa?

Fiicele: - Bine.

Ob. - Bine, tată?

F. - Da. Ți-am adus hainele.

Ob. - Mi-ai adus hainele alea?

F. - Ți-am adus și pantofi, dar nu știu dacă îți sunt buni?

Ob. - Ce număr sunt?

F. - 41!

Ob. - Sunt 41? Ia scoate-i să-i văd și îți spun eu dacă sunt buni.

F. - (Arată pantofii probabil).

Ob. - Eu zic că sunt buni. 41?

F. - 41! 41!

Ob. - 41, tată?

F. - Sămbătată cum facem, la ce oră să venim aici să te luăm? Eu am înțeles de la Bogdan că pe la 13:00-14:00?

Ob. - Pe la ora 15:00, tată, dar voi veniți mai devreme, ca să fiți aici.

Ce-i pe acasă?

F. - Bine!

Ob. - Sănătoase, da?

F. - Da. Ți-am adus legume și fructe.

Ob. - (Ca pentru sine) Legume și fructe. Așa. Ce să mai... Eu mă bucur că vă văd. Arătați excelent! Așa.

F. - Am fost la mare, nu se vede?!

Ob. - Mai puțin se vede. Dar câte zile ați stat?

F. - O săptămână.

Ob. - Unde ați fost?

F. - La Mangalia, la o gazdă.

Ob. - Ce să vă zic, tată? Discuțăm peste o săptămână acasă. S-a terminat (cu voce foarte scăzută).

(indescifrabil)

F. - Unchiul Benoni s-a operat de stomac.

Ob. - Ulcer?

F. - Da, ulcer.

Ob. - Adică eu îl am cronic de atâta amar de vreme și el își face operație.

F. - Eh, tată, el avea probleme și cu altceva, nu numai cu stomacul!

Ob. - Bine, lasă că...

F. - Da, dar a făcut trei operații jos și se simte așa...

Ob. - E acasă în concediu?

F. - Da.

Ob. - De când stă Benoni acasă?

F. - Păi...

Ob. - De ordinul lui?

F. - Da, de vreo două luni, să zic așa. A început să zugrăvească și iar a făcut criză.

Ob. - Unchiul Nelu?

F. - E destul de bine, adică...

Ob. - Rodica s-a măritat?

F. - Nu știm, tată, noi i-am scris o scrisoare (indescifrabil) Dan Vergu. I-am scris lui Rodica și nu ne-a răspuns, dar prin Dan a transmis că atunci când vrem să mergem la țară, să ne ducem.

Ob. - Da. Așa. Apropo de unchiul Nelu. Cred că o să mă duc să stau și eu pe acolo o bucată de vreme. Au... ce le trebuie pe acolo pe-acasă?

F. - Eh, tată... Au... Adică...!

Ob. - Au? Au sau n-au? Mă duc pe capul lor de pomană? (Ca pentru sine) Vă întreb și eu lucruri pe care nici voi nu le știți bine! Acasă totu-i în ordine. Chestia asta cu Benoni mă îngrijorează. Pentru că... Eu trag de el de atât timp și uite, nici nu pun problema să mă opereze. (Fetele nu zic nimic, dar îl continuă ca pentru el). Știu... ascult... da.

Ob. - Bine, tată. Ce haine mi-ai adus?

F. - Ți-am adus pantalonii, o cămașă, maiou, ciorapi și pantofii.

Ob. - Și dacă nu s-buni?

F. - Păi îți aducem noi alții mai mari.

Ob. - Da. Bine, tată. Duceți-vă acasă. La să vă duceți voi acasă, și n-avem ce discuta.

F. - Bine. Sărut mâna!

Ob. - Pa.

Vizita a fost supraveheată de lt. Major Mihăilă Marian, comandantul secției.

În cameră, obiectivul nu a menționat decât faptul că a fost vizitat de cele două fiice ale sale și este bucurosi că acasă totul este bine.

Red. M.G./01.09.1090

Vizita nu a durat decât patru minute.

Extras din dosarul de urmărire informativă a lui Dumitru luga, provenit din arhiva CNSAS

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Paula Ivan, întâia atletă a lumii

Pentru al doilea an consecutiv, atleta română Paula Ivan a câștigat „Marele Premiu” al Federației Internaționale de Atletism, acumulând, pe parcursul anului, 67 de puncte. În ultima cursă a competiției, desfășurată în cadrul finalei de la Stadionul „Louis II” din Monte Carlo, în prezența a 20.000 de spectatori, Paula Ivan s-a impus în proba de o milă, cu timpul 4 minute, 24 secunde și 69 miimi, fiind urmată la linia de sosire de sovietica Svetlana Kitova și de Doina Melinte.

Ploaia îngreuna strângerea recoltei

Condițiile meteorologice nefavorabile din județul Cluj îngreunau campania de strângere a recoltei. Însă cum vremea nu se putea pune cu regimul, agricultorii aveau datoria să întreprindă toate eforturile posibile pentru a respecta sarcinile de plan. Ba, mai mult, să le și depășească astfel cu câteva zeci de procente! Viorel Ciugudean, șeful CAP-ului din comuna Lunca, raporta următoarele: „La ordinea zilei în agricultură se află recoltarea și livrarea tuturor legumelor ajunse la maturitate. Tinem foarte mult nu numai la realizarea planului în întreaga paletă sortimentală, cât și la calitatea produselor livrate. Menționând că, la zi, au fost livrate

beneficiarilor 600 de tone de varză, 50 de tone tomate și 10 tone de vinete, au fost create cele mai bune condiții pentru ca, în câteva zile, să se înceapă recoltarea rădăcinoaselor pe cele 20 de hectare. Fără îndoială că starea legumelor, precum și recoltarea ritmică a legumelor dau garanția că, la total, sarcinile mobilizatoare din acest an vor fi realizate și chiar depășite”.

„Realizări de prestigiu”, la Iași

„Colectivul de muncă” al Uzinelor de Reparații și Construcții de Utilaje pentru Mecanizarea Transporturilor din Iași raportau, la încheierea celor opt luni ale anului, realizări „de prestigiu” în ceea ce privea onorarea contractelor încheiate cu partenerii străini. Fuseseră livrate containere și boxpaletă peste prevederi, în valoare de 39,7 milioane de lei. În același timp, muncitorii uzinei ieșene se prezentau cu realizări bune și la ceilalți indicatori de plan, respectiv la producția fizică și marfă, la productivitatea muncii și la reducerea cheltuielilor materiale și totale la 1.000 de lei producție marfă.

Joc popular, pe câmpia de la Mocii

În localitatea Mocii (Județ Cluj) au avut loc „manifestările culturale” din cadrul Festivalului jocului popular de câmpie, la care au participat formații artis-

tice de amatori din județele Bistrița-Năsăud, Mureș, Alba și Cluj. În cadrul acțiunii s-au desfășurat o paradă a portului popular, vernisarea unei expoziții de artă populară din zonă, spectacolul folcloric susținut de formații participante la masa rotundă pe tema „Particularitățile structurale ale jocului de câmpie”. Manifestarea era parte integrantă a Festivalului național „Cântarea României”.

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU a primit pe ambasadorul Republicii Gaboneze

Procesul revoluționar și învinsibilitatea istoriei

FORTA CREATOARE A DEMOCRAȚIEI SOCIALISTE

LA EXPORT - produse de cea mai bună calitate!

IN TELEGRAM ADRESATE TOVARĂȘILOR NICOLAE CEAUȘESCU

Domeniul muncii din agricultură raportează încheierea

gândirii tehnice în acțiunea de modernizare

obligățiile față de comunitate. Aceștia au descoperit că tractoriștii lucrau cu „forțe sporite” la culturile de toamnă, după cum a declarat Ion Albert, șeful secției. Subordonații săi erau, transportau recolta de cartofi la ILF și, în același timp, pregăteau semănăturile, cărora li se făcuse „proba cu boabe”.

Nici recolta de porumb nu era dată uitării, fiind deja pregătite combinele pentru strângerea acestor culturi.

Exporturile, prioritate zero!

„Planul la export - îndeplinit exemplar” era una dintre rubricile ziarelor partidului. În cadrul deselor reportaje de la unitățile frunțate, a venit rândul întreprinderii de Tractoare și Mașini Agricole Craiova, care continua să ocupe un „loc frunțat” în producția județului Dolj.

La raport s-a prezentat ing. Paul Zahorski, care a declarat că „acțiunile inițiate de consiliul oamenilor muncii pentru realizarea ritmică și în structura sortimentală a producției fizice solicitată de beneficiarii de peste hotare, pentru continua îmbunătățire a calității acestora au contribuit la producerea și livrarea la export, în devans față de prevederile din contractele celor opt luni care au trecut din acest an, a 138 de tractoare multifuncționale cu încărcător hidraulic, de 45 cai-putere, tip TIH-445, și a unui volum divers de echipamente și piese de schimb în valoare de 7 milioane de lei”.

Ilion TÎU

Din scrisori trimise la Comitetul Central, Ceaușescu afla de nemulțumirile muncitorilor, dar acestea nu erau discutate în ședințele CPEX FOTO: Arhiva personală Gheorghe Apostol

DIRECTORII CARE GREȘEAU ERAU DESTITUIȚI DE PARTID

(Urmare din pag. 1)

Aspecte din alte domenii

1. La întreprinderea de Gospodărie Comunală și Locativă Dej, județul Cluj, în cadrul unității de industrie mică, ce realizează și produse destinate exportului, în anul 1988 s-au înregistrat pierderi de peste 670 de mii de lei, deoarece o serie de articole din lemn (tabureți, servanți, masă telefon, seturi bucătărie) au fost realizate la un preț mai mare decât cel stabilit. Pentru îmbunătățirea rezultatelor economico-financiare ale unității s-au luat măsuri de asigurare a forței de muncă corespunzător proceselor tehnologice și de dotare a secției de tâmplărie cu utilaje de înaltă productivitate și încadrarea în preț de cost stabilit a tuturor produselor.

2. Cercetându-se scrisoarea semnată de 35 de cetățeni din comuna Cosmești, județul Galați, s-a constatat că, în urma forării în zona acestei comune a puțurilor necesare alimentării cu apă a municipiului Tecuci, nivelul apei freactice a scăzut și, ca urmare, fântânile din satul Cosmești au secat.

3. S-a stabilit ca populației comunei Cosmești să i se asigure apă potabilă prin executarea unor racorduri din conducta de rețelare a municipiului Tecuci.

4. 73 de cetățeni din comuna Jilava, Sectorul Agricol Ilfov, au cerut ca această localitate să nu fie arondată la comuna Mogoșoaia, așa cum au propus organele locale. Reanalizându-se poziția în teritoriul a satului Buciumeni, organele în drept au spus menținerea ca localitate aparținătoare orașului Buftea.

5. 60 de cetățeni din satul Buciumeni, Sectorul Agricol Ilfov, au cerut ca această localitate să nu fie arondată la comuna Mogoșoaia, așa cum au propus organele locale. Reanalizându-se poziția în teritoriul a satului Buciumeni, organele în drept au spus menținerea ca localitate aparținătoare orașului Buftea.

Abateri cadre

5. Directorul Întreprinderii pentru industrializarea cărnii Giurgiu a fost înlocuit din funcție, fiind trecut în activitatea de execuție

în altă unitate și sancționat cu „vot de blam cu avertisment” pentru încălcarea principiului muncii și conducerii colective, pentru repetate abuzuri în relațiile cu personalul muncitor și pentru luarea unor decizii ilegale în probleme de personal, pentru livrarea unor produse din carne fără repartii în alte județe sau la unități turistice, pentru vânzarea nelegală a unor utilaje destinate unei investiții a unității etc.

6. Directorul Fabricii mecanice Târgoviște, județul Dâmbovița, a fost eliberat din funcție pentru organizarea necorespunzătoare a activității de invenții și inovații, abateri privind folosirea fondurilor destinate stimulării inventatorilor și inovatorilor (în anii 1987 și 1988 s-a acordat suma de 25.000 lei unor persoane neîndreptățite la stimulente), menținerea unui climat nefavorabil creației tehnice prin stilul său de muncă defectuos.

7. Președintele CAP Lunca, județul Teleorman, a fost destituit din funcție și sancționat cu „vot de blam cu avertisment” pentru lipsa de grijă față de organizarea activității din sectorul zootehnic, unde ca urmare a neglijenței corespunzătoare și a furajării defectuoase a animalelor s-a înregistrat un număr mare de mortalități.

8. La CAP Moșna, județul Iași, președintele CAP, inginerul-șef și un șef de fermă au fost sancționați cu „vot de blam”, iar inginerul-șef a fost schimbat și din funcție, fiind destituit și contabilul-șef pentru acordarea de retribuții în mod nelegal, cumpărarea de produse din CAP la prețuri mai mici decât cele stabilite, neglijența în zootehnie care au cauzat mortalități și pentru nereguli în gestionarea bunurilor unității. Totodată, un prejudiciu adus CAP, în valoare de peste 56.400 de lei, a fost recuperat de la cei vinovați, iar pentru unele fapte penale au fost sesizate organele de stat.

9. Directorul Întreprinderii comerciale de stat mixte din orașul Anina, județul Caraș-Severin, a fost destituit din funcție și sancționat cu „interzicerea pe timp de doi ani de a ocupa funcții de conducere pe linie de partid și de stat”, iar contabilul-șef a fost sancționat cu „vot de blam” pentru lipsa de control asupra activității gestionarilor privind păstrarea și manipularea fondului de marfă și a ambalajelor, precum și pentru neluarea tuturor măsurilor necesare de recuperare a pagubelor aduse avutului obștesc. Totodată s-a acționat pentru recuperarea tuturor pagubelor care la sfârșitul anului

1988 reprezentau un sold de 2.515 mii lei.

10. Președintele Cooperativei Meșteșugărești „Unirea” din comuna Bolintin Vale, județul Giurgiu, a fost destituit din funcție și sancționat pe linie de partid cu „suspendarea dreptului de a fi ales în organele de conducere ale partidului sau de a fi numit în funcție de conducere pe linie de stat pe timp de cinci ani”, iar secretarul de partid a fost eliberat din funcție și sancționat cu „vot de blam” pentru grave nereguli constatate în activitatea de producție și evidență contabilă a unității (intocmirea de documente cu date nerelative, modificări de acte etc.), care au creat condiții pentru prejudicierea avutului obștesc prin sustragerea de materiale. Totodată s-a stabilit continuarea cercetărilor de către organele de stat în vederea recuperării tuturor prejudiciilor aduse unității.

11. Conducerea Întreprinderii de legumefructe Dolj, pe primele nouă luni ale anului 1988, a raportat cifre ireale cu privire la realizarea sarcinilor de plan în valoare de 17,3 milioane de lei și ca urmare făcându-se plăți ilegale în sumă de 299.233 lei.

Măsurile au fost recuperate sumele plătite ilegal, directorul unității a fost sancționat cu „vot de blam cu avertisment”, destituit din funcție și trimis să lucreze într-o unitate agricolă ca inginer agronom. Au mai fost sancționate pe linie de partid și administrativ alte șapte cadre cu diferite funcții de conducere în întreprindere.

12. Directorul Întreprinderii de administrare a grupurilor sociale și cantinelor din cadrul Centralei Antrepriză Generală Construcții-Montaj București a fost destituit din funcție și sancționat cu „vot de blam cu avertisment”, pentru că a folosit forță de muncă, mijloace de transport și materiale din unitate la amenajarea locuinței sale și a dispus în mod abuziv să se acorde premii unor muncitori care au prestat activități în interesul său.

13. Primarul și vicepreședintele Biroului Executiv al Consiliului Popular al comunei Fundeni, județul Călărași, au fost destituiți din funcții și sancționați cu „vot de blam cu avertisment” pentru lipsa de preocupare față de realizarea planului economic în profil teritorial, indiferență față de îndeplinirea planului de contractare și achiziționare a produselor agroalimentare de la populație și închirierea unor terenuri la proprietari de oi particulari cu domiciliul în București. A mai fost eliberat din funcție și sancționat cu „vot de blam cu avertisment” președintele CUASC Fundeni pentru lipsa de răspundere și superficialitate în îndeplinirea sarcinilor încredințate.

Dr Petre OPRIS

Cine, desigur, să-l fi învățat pe om să folosească în apărarea sănătății lui apa, aerul, soarele, mineralele, plantele dacă nu experiența sa de milioane de ani, meru corectată și adusă în actualitate? De ce îndemnul spre terapii naturiste acum, în plină eră a medicamentelor de sinteză? Nu medicamentele obținute prin sinteză chimică au eliberat omnia de coșmarul holerei, variolei, febrei tifoidice, difteriei, tuberculozei? Este de nețigăduit că, împreună cu alți actori, medicamentele au dus la creșterea speranței medii de viață, ridicând-o la 72 de ani față de numai 45 cât era la începutul secolului al XX-lea. Inșăși Organizația Mondială a Sănătății a luat o

ARTICOLUL ZILEI

Ce faceți în caz de...

mici și nu numai după masă. Nu se fumează, nu se bea direct din sticlă, nu se mestecă gumă. Abdomenul nu trebuie să fie strâns în corzoane. Bărbații înlocuiesc curea cu bretele elastice. După masă, dacă este posibil, se stă în pat, culcat ventral, 30 de minute. Nu se consumă brânzeturi fermentate, fasole albă, ridichi, băuturi carbogazoase, alcool, condimente. După mese se bea o cană cu infuzie din: mentă, magheran, flori de coada șoricelului, flori de mușetel. Se face de câteva ori pe zi masaj puternic în punctul situat în capul pieptului, la două laturi de deget sub stern. Pentru suprimarea durerilor se pune o pungă sau o sticlă de apă fierbinte în partea de jos a abdomenului.

Anorexia: (lipsa poftei de mâncare): înso-

tește boli febrile, de inimă, de rinichi, este cauzată de traume psihice, iar la copii se declară o dată cu stările de anemie, boli infecțioase, rahitism. Este necesar să se îndepărteze cauzele amintite, se combate sedentarismul, masa se servește în liniște, fără grabă. Preparatele se diversifică. Se consumă ceapă, hrean, pătrunjel, țelină, roșii, mărar. Se recomandă infuzie de magheran, decoct din frunze de pătlăgină, rădăcină de leuștean. Din 40 g frunze și flori de pelin uscate, macerate 3 zile în 60 ml alcool, apoi combinate cu 1 litru de vin alb, se bea câte 50 ml înaintea meselor principale. De asemenea, într-un litru de vin negru se pune la macerat pentru 7 zile o mână de frunze

de nuc, din care se bea câte un pahărel înaintea meselor principale.

Balonări: afecțiunea constă în acumularea de gaze în intestine. Bolnavul resimte o umflare a abdomenului, simptomul fiind întârziat în gastroenterite, colite, constipație, toxinfecție alimentară. Se tratează corect bolile enumerate, mesele se servește la ore fixe, se suprimează fumatul, iar alimentele se mestecă foarte bine. După masă se bea câte o cană cu infuzie din semințe de anason (50g la 1 litru de apă), de flori de mușetel, de busuioc, de mentă, de cimbrisor sau de magheran. Pe linia mediană, la două laturi de deget deasupra ombilicului, se face de 3-4 ori pe zi masaj.

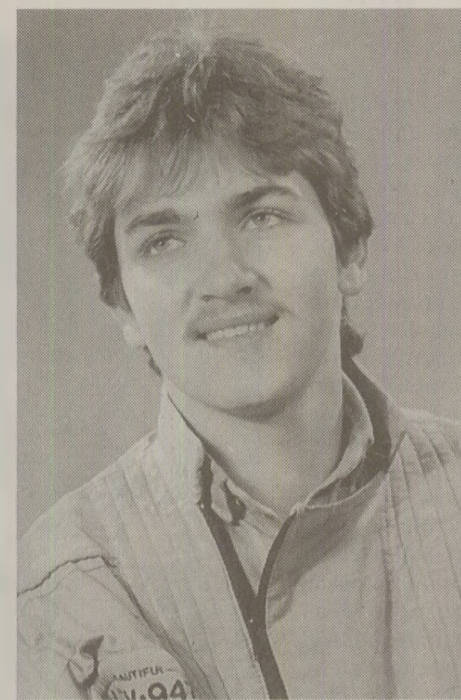
Dr Sabin Ivan Femeia, nr. 9/1989

Ultima Mamaie ante-decembristă

„Concursul național de creație și interpretare ale muzicii ușoare românești”, aceasta era titulatura oficială – căci „festival național” era doar „Cântarea României”, care îl îngloba și pe acesta. Secțiunea de creație a avut, în 1989, 36 de piese finaliste, selecționate din cele 200 înscrise. Manifestarea a fost deschisă de două melodii în afara concursului, semnate de Temistocle Popa - „Cântec pentru noua zi” (Daniel Iordăchioae) și „Flori pentru august” (cântată de toți soliștii de la Interpretare, în număr de 28, aleși din cei 150 înscrșiși), precum și „Ce frumoasă e marea!” de Aurel Manolache, cu Florin Apostol, câștigător al Trofeului de Interpretare din '88.

Cele 56 de piese cântate de finaliștii de la interpretare (fiecare câte două) au fost gravate pe șapte albume Electrecord care se vindeau deja la sală. Pe scenă, finaliștii au cântat pe negativele realizate de Orchestra RTV, dirijor Ion Cristinoiu, grupurile conduse de Ionel Tudor și Alexandru Wilmany și grupul vocal Choralis, condus de Voicu Enăchescu. Înaintea prezentării juriilor au fost reamintite piesele dinstinse cu trofeu la Mamaia '88: „Dacă într-o zi mă vei iubi” de Ion Cristinoiu (interpretată de Daniel Iordăchioae) și „Dă-mi o șansă” de Cornel Fugaru (interpretată de Gabriel Cotabiță). Juriile erau diferite, doar președintele (Vasile Tomescu, secretar al Uniunii Compozitorilor) era comun. La Creație au fost, între alții, Laurențiu Profeta, Cornel Trăilescu, Sergiu Eremia, Ion Cristinoiu, Dorin Teodorescu, Paul Enigărescu, poetul Mircea Florin Șandru. La Interpretare au jurizat Temistocle Popa, Georgeta Stoleru, Cornel Fugaru, Anton Suteu, Gabriel Alexandrescu (Trofeul Mamaia '85 la Interpretare), Gabriela Sauciu.

Înainte de festival au avut loc pe litoral concertele „Avanpremieră Mamaia”, sub egida Teatrului „Fantasio”, de fiecare dată cu sala arhiplină; fiecare concurent putea să se rodeze și, atenției, era și plătit, așa cum și fiecare apariție pe scena festivalului se plătea, ceea ce după '90 nu s-a mai întâmplat! La aceste avanpremiere din '89 au susținut recitaluri Silvia Dumitrescu, Cătălin Crișan și Daniel Iordăchioae. După festival, în toamnă, s-a făcut un turneu în aceeași formulă prin țară; imi aduc aminte amuzat că la Cluj-Napoca am intrerupt spectacolul fiindcă atât Cătălin, cât și Daniel, tinere vedete cu orgolii ale vârstei, doreau să închidă concertul!

Alin Cibian a obținut premiul I la Interpretare Mamaia '89

Oricum, trebuie subliniat apăsător meritul indiscutabil al omului care a salvat festivalul după intreruperea brutală din 1976 – secretarul de stat la CCEȘ, Ladislau Heghedus. Lui i se datora reluarea în 1983 și menținerea la un nivel absolut respirabil, datorită abilității de a strecura 2-3 piese „tematice”, la început și la sfârșit, și atât. Eu, ca prezentator, îmi scriam de mână câteva fraze, în rest brodam liber pe lista de melodii dată de organizatori. Nu-mi aduc aminte cu cât am fost plătit, dar mi-am putut realiza ambiția de a locui la Hotel Rex, interzis românilor de rând. Mai mult, în '89 mi-am luat chiar un apartament! Problema aici era nu prețul (iar de eleganță, nici vorbă!), ci să obții aprobarea. Aveam o doamnă foarte dragută la centrala Mamaia, îi duceam două invitații la festival și... deveneam boier, parcându-mi fâlos Dacia la scară!

La Creație, în '89, Trofeul a fost acordat melodiei „Românie”, cântată de Otilia Rădulescu și Daniel Iordăchioae. În finalul festivalului, regizorul Bițu Fălticineanu a așezat acea „copertă” tematică de care aminteam: mai întâi „Pentru liniștea planetei”, apoi „E sărbătoare la Mamaia”, două piese în afara concursului de Cornel Fugaru, cântate de un grup de soliști. În rest, nu s-a mai făcut obișnuita iera-

hizare, 11 melodii primind titlul de „Laureat” și două – Premiul special. Între laureate: George Grigoriu, Mișu Iancu, Dan Stoian, Vasile Veselovschi, Șerban Georgescu (toți plecați dintre noi), Jolt Kerestely, Aurel Manolache, Viorel Gavrilă, Dumitru Lupu, Mihai Vanica, Horia Moculescu, Corneliu Meraru, Ionel Tudor. Unele titluri au devenit șlagăre: „Cine iubeste” (Mirabela Dauer), „Și m-am îndrăgostit de tine” (Adrian Daminescu), „Mama” (Cătălin Crișan), „S-aducem dragostea-napoi” (Gabriel Dorobanțu), „Întoarce-te, iubire” (Marina Scupra), celelalte cântece din palmares fiind interpretate de Cornel Constantiniu, Marina Florea, Gabriel Cotabiță, Mădălina Manole și Cătălin Crișan, Carmen Rădulescu, Bogdan Bradu, Monica Anghel, Dan Spătaru.

La Interpretare, Trofeul a revenit lui Alin Cibian, 18 ani, din Deva. Între premii mai cunoscute astăzi s-au numărat Marius Dragomir (premiul I), cel cu „Party in Transylvania” peste ani, Aurelian Teșișan (Premiul Tineretii), Geanina Olaru (premiul al III-lea), Iunia Tănase (premiul Criticii). N-au reușit însă să intre în palmares Adrian Enache (avea s-o facă în anul următor), Luminița Dumitrescu, Loredana Otrocol, Ioan Capanu (acum solist la Teatrul din Ploiești), Brândusa Acsănte, Georgeta Cernat (în prezent redactor la Radio România), Aneta Nedulescu, Gabriela Moraru - toți foarte dotați, dar și atunci juriile o mai „scrânteau”. Festivalul a durat cinci zile: două consacrate Interpretării, două Creației, ultima Galei laureatilor.

Ce s-a întâmplat în 20 de ani la Mamaia? Teatrul de vară este tot neacoperit, se pare, în schimb concurenții nu mai sunt plătiți; sala era atunci luată cu asalt, acum nu se umple nici cu sute de invitații; atunci până și tinerii aspiranți la glorie apăreau pe albume Electrecord, azi ei părăsesc anonim scena concursului; cândva la Mamaia se lansau 4-5 hituri autentice la fiecare ediție, acum încercă să fredonați un refren de anul trecut, etc. Nu e nostalgie, dar până în 1989, așa cum era el, Festivalul de la Mamaia, era o sărbătoare a muzicii ușoare; azi, invadat de rock, dance, etno, el și-a pierdut identitatea muzicală, nemaifiind, așa cum scria cândva faimosul critic muzical Mario Luzzato Fegiz în „Corriere della sera”, în Italia, „Un Sanremo la malul Mării Negre”...

Octavian URSULESCU

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri,
numai cu

JURNALUL NAȚIONAL

CEL MAI CITIT ZIAR DE CALITATE

www.jurnalul.ro

10⁹

LEI

Cartile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

DIN PRESA INTERNAȚIONALĂ

RUSOFONII DIN MOLDOVA NU PREA IUBESC LIMBA MOLDOVENEASCĂ

(Urmare din pag. 1)

Au anulat de asemenea «subordonarea specială», care îi obliga să asigure zborul avioanelor rezervate conducătorilor locali, au oprit transportul de marfă și vânzarea biletelor către pasageri», precizează ziarul. Rusofonii protestează împotriva adoptării joi în Parlament a unui amendament la Constituție, care declară limba moldovenească limbă de stat. Limba moldovenească – de fapt, limba română – trebuie scrisă în alfabetul latin, și nu în cel chirilic, cum impunea Moscova până în prezent. Potrivit primului articol al legii, va fi folosită „în problemele politice, economice, sociale și culturale”. Deputații au ajuns joi la un compromis asupra articolului trei din lege, care se referă la „funcționarea limbilor pe teritoriul Moldovei”. Acest text stipulează că „limba rusă, ca limbă de comunicare între naționalitățile din URSS, este utilizată în paralel cu limba moldovenească, ca limbă de comunicare folosită de naționalitățile de pe teritoriul republicii, ceea ce asigură aplicarea unui bilingvism real național-rus și rus-național”. Potrivit soției liderului naționalist Gheorghe Malarciuc, „această situație de compromis garantează drepturile rusofonilor, recunoscându-i totodată limbii moldovenești statutul de limbă de stat”. Dezbaterile Parlamentului local, care au continuat vineri, pentru a stabili condițiile de utilizare a limbilor în Moldova, au fost deosebit de animate, a adăugat doamna Malarciuc, care a urmărit transmisia în direct la televiziunea locală. „Delegația de la Tiraspol și prim-secretarul Partidului Comunist, Semion Grossu, au părăsit sala pentru o jumătate de oră, pentru a nu participa la votarea primului articol. Până la urmă s-au întors, au votat împotriva, dar articolul a fost adoptat cu majoritate de voturi”, a povestit ea. Rusofonii reprezintă 37% din populația Moldovei, adică 1,5 milioane de persoane. Moldova, fosta Basarabie moldovenească, a fost anexată de URSS în 1940, ca urmare a Pactului Ribbentrop-Molotov, în care Germania nazistă își declara «totalul dezinteres» față de această regiune.

Compromisul moldovenesc, respins de greviști

Chicago Sun-Times scria, la 2 septembrie 1989, că o grevă de mari proporții a fost declanșată de populația rusofonă din Republica Moldova, după ce limba rusă a primit în Parlamentul țării statutul de a doua limbă oficială. „Rusofonii din Republica Moldova au decis vineri să continue greva, după ce limbii ruse i-a fost acordat statutul de limbă a doua de Parlamentul țării. Marți, într-o încercare de compromis, Parlamentul a decis să declare limba moldovenească limbă oficială, dar să accepte și folosirea limbii ruse. Însă pentru vorbitorii de limbă rusă această soluție nu este de acceptat. Reacția este negativă. Greviștii au decis să continue mișcarea până la finalul sesiunii parlamentare”, spune un membru al comitetului Partidului Comunist din Tiraspol, al doilea oraș ca mărime din Moldova, oraș cu o majoritate rusofonă. Contactat prin telefon, soția liderului naționalist Gheorghe Malarciuc a spus că sesiunea parlamentară de joi, care a fost transmisă în direct la televiziune, a fost scena unor dezbateri deosebit de aprinse.

„Delegația de la Tiraspol și secretarul Partidului Comunist, Semion Grossu, au părăsit sala timp de o jumătate de oră, pentru a nu lua parte la vot, nedorind să voteze prevederea din lege prin care limba moldovenească era declarată limbă oficială”, a adăugat ea. „Până la urmă s-au întors în sală și au votat împotriva, însă articolul a fost trecut cu votul majorității”. Un purtător de cuvânt pentru comitetul greviștilor de la Tiraspol a declarat că cei 80.000 de muncitori care nu au lucrat săptămâna aceasta, din cauza noii legi, refuză să urmeze apelul comitetului de a se întoarce la posturi.

Luptătorii mici și mari pentru cauza limbii moldovenești au primit replică din partea rusofonilor FOTO: Tudor Iovu

„Aceștia cer să fie trimisă aici o comisie specială din partea Sovietului Federației Ruse și Comitetului Central.”

A mai spus că în momentul de față greva afectează 202 întreprinderi din Moldova.

Potrivit ziarului Steaua Roșie, angajații de la aeroportul din Chișinău s-au alăturat și ei joi grevei.

Rusofonii alcătuiesc 37% din populația Moldovei, adică 1,5 milioane din totalul populației de 4,2 milioane. Duminică, demonstrația pentru susținerea limbii moldovenești ca limbă oficială a adunat în jur de 300.000 de oameni.

Republica Moldova, care a făcut parte din România, a fost până în 1924 republică sovietică autonomă, după care, un an mai târziu, s-a unit cu România. Însă în urma pactului germano-sovietic din 1939, Moldova a fost ocupată de trupele sovietice în 1940, în următorul an fiind din nou înapoiată României. Trupele sovietice s-au întors în Moldova în 1944.

Scrisoarea lui Gorbaciov: „Lumea nu înțelege amenințarea nazistă”

La Republica din 2 septembrie 1989 scria despre poziția președintelui URSS față de Pactul germano-sovietic de la semnarea căruia se împlinesc 50 de ani.

„Poporul polonez și armata sa au fost primii care au simțit șocul puternic al mașinilor militare germane. Mihail Gorbaciov i-a scris generalului Jaruzelski, cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la invazia Poloniei, în scrisoare recunoscând, contrar celor susținute atâția ani de istoricii stalinisti, că rezistența împotriva nazismului și a fascismului a început cu mult înainte de intrarea Uniunii Sovietice în război. În plină dezbateră asupra cauzelor care au dus la agresiunea asupra Poloniei și la izbucnirea conflictului

mondial, președintele sovietic afirmă în mesajul său că toate aceste evenimente au fost favorite de incapacitatea statelor amenințate de fascism de a se uni și de a pune la punct un sistem de securitate colectiv. Și este de la sine înțeles că printre acele state se numără și URSS-ul. Învațămintele pe care Gorbaciov le trage astăzi se traduc printr-o slăvire a valorilor păcii, dar par să facă referire și la problema fierbinte a naționalității. Președintele URSS-ului subliniază de fapt importanța libertății popoarelor de a alege, dar care trebuie întotdeauna să țină cont de cadrul fixat de normele internaționale.

Gorbaciov nu spune mai mult. Și totuși, având în vedere dezbaterile istorice și politice care au avut loc chiar și în URSS, ar fi putut să mai adauge ceva. În fond, nu a trecut mult timp de când sovietul suprem a admis existența protocoalelor secrete semnate

la 23 august 1939 de Molotov și Ribbentrop, împreună cu pactul de neagresiune germano-sovietic, protocoale care au condus Polonia în sfera de influență germană, și țările baltice, Ucraina, Bielorusia și Basarabia, în cea de influență sovietică. Evenimentele de acum 50 de ani rămân dramatic de actuale prin revendicările balticilor, care constituie în acest moment în URSS o temă de campanie și de luptă politică. Istoria nu se mai poate repeta, afirmă Pravda în editorialul dedicat împlinirii a 50 de ani de la invadarea Poloniei. Germania este cea care a atacat URSS-ul, în acel moment acordurile semnate în 1939 pierzându-și valoarea. „Și să nu uităm”, scrie ziarul PCUS-ului, «că balticii, Ucraina și Moldova (fosta Basarabia) s-ar fi putut afla sub jugul hitlerist încă din 1939». Bineînțeles, dacă nu ar fi fost protocoale secrete. Tot ce poate să recunoască ziarul este că au fost și erori ale conducerii sovietice la acea vreme. Dar avertizează că nu se

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Casa de Modă Victoria încadrează de urgență portar, cu domiciliul stabil în București. Cei interesați se vor adresa la biroul Personal.

Institutul de Cercetare și Producție pentru Cultura și Industrializarea sfelei de zahăr și substanțelor dulci Fundulea, Jud. Călărași, încadrează următorul personal: un post de economist și un post de revisor contabil.

Unitatea de Mecanizare, Transport și Construcții Forestiere Militari încadrează în condițiile Legii nr. 12/1971 următoarele categorii de personal: vopsitor auto, strungari, frezori, rectificatori.

Cooperativa Arta Aplicată încadrează

ză de urgență sticlari prelucrători pentru execuția de măștișoare.

VÂNZĂRI

Vând Renault 10 cu motor 1.300 perfect stare, performanțe, preț convenabil.

Vând Olcit nou cu piese originale, în perfect stare, având 50.000 km.

Vând Orgă Casio MT 240 sigilată. Cumpăr televizor color.

Vând Renault 16, patinele roșii, televizor, lenjerie bătărească 54 Umbac, boxe canistre, toate noi.

Vând electromotor, transformatoare diverse, polizor electric, stabilizator rețea, amplificator magnetic, diverse piese electronice.

Vând mașină de epocă în circulație, perfectă stare, originală Opel Six.

tv 2 septembrie 1989

13:00 Telex
13:05 La sfârșit de săptămână
E toamnă iar... cu Orchestra de muzică ușoară a Radioteleviziunii Române
Pe cărări de munte. Reportaj
Instrumente populare românești: la cavă Ion Stoicânel
Un cântec pentru dvs. cu Otilia Rădulescu
Din universul desenului animat
Moment muzical cu Dan Zancu
Telesport
Melodia lunii august: „Trandafirii tăi”, muzica Adrian Enescu. Cântă Loreana Groza
Din lirica de dragoste eminesciană.
Recită Victor Rebengiu
Din Fono-Filmoteca de aur
Autograf muzical: Cătălin Crișan
Redactorii coordonatori: Liviu Tudor Samuilă, Irina Nistor
14:45 Săptămâna politică
15:00 Închiderea programului

19:00 Teledjurnal
19:25 Sub tricolor, sub roșu steag
Versuri patriotice, revoluționare
19:40 Telemicrocopia
Redactori: Cornelia Rădulescu, Ioan Ionel
20:10 Concursul de interpretare de muzică ușoară românească – Mamaia '89
Selecțiuni
Redactor Mariana Șoitu
20:35 Film artistic
Raliul
Producție a casei de Filme Trei
Cu: Diana Gheorghian, Constantin Diplan, Ștefan Sileanu, Mircea Bașta, Monica Ghiuță, Lucia Mureșan, Eugeniu Ungureanu, Adrian Păduraru, George Oancea, Răzvan Popa
Scenariul Melania Chiriacescu-Constantiniu
Regia Mircea Drăgan
22:20 Teledjurnal
22:30 Închiderea programului

amintiri

IN INTERESUL PITEȘTENILOR ȘI AL OASPEȚILOR ACESTORA ESTE BINE DE ȘTIUT că
Întreprinderea comercială de stat pentru mărfuri industriale I.C.S.M.I. – PITEȘTI

oleră prin unitățile sale:
• un larg evantai de țesături, triotaje, încălțăminte, articole electrice, menaj și mercerie, la magazinul din cartierul Mioveni
• produse metalo-chimice la magazinele din cartierul Crălovei și Trivale
• piese auto la magazinele de specialitate din orașul constructorilor de limuzine „Dacia”.

Tehnice

ORIZONTAL: 1) Radiatoare. 2) Piesă mobilă la unele mașini. 3) Emisă de corpuri cerești – Inginer (abr.). 4) Localitate în Italia – Întreprindere de Reparații Auto (siglă) – Acord. 5) Mașină folosită în industria textilă – Element de compunere cu sensul „recent”. 6) La inimă! – Simbol pentru calorice. 7) Vehicul ușor cu două roți pe arcuri – Porțiunea terminală a găurii de sondă. 8) Unitate – În tambur! 9) Aparat pentru detectarea bioxidului de carbon. 10) Tehnică picturală.

VERTICAL: 1) Puterea dezvoltată de un kilogram de combustibil când arde complet. 2) Oxid de aluminiu – Indicator la aparatele de măsură. 3) Instrument pentru determinarea fluxului luminos. 4) Ornamenț în coajocărie (reg.) – Organ de mașini pentru transmiterea unei forțe de tracțiune prin intermediul unui cablu. 5) Cerbi nordici – Mașină de forță ce transformă o energie oarecare în energie mecanică. 6) Zburător legendar (pl.) – Primele noțiuni de mecanică! 7) Jumătatea frazei! – Scop. 8) Prefix – Scoasă din uz. 9) Saibă. 10) Material ceramic folosit în confecționarea pieselor izolate – Sită.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Dicționar: OME, ONI

Informația Bucureștilui 1989

SĂ RĂDEM CU EI

...
Nici un aparat, de orice fel, defectat, nu se poate repara impecabil. Defectele au un... defect. Sunt mai rezistente.

...
Cel care își repară televizorul va constata întotdeauna că reparația anterioară a fost făcută de un neprecizat.
Cuvântul nou, nr. 5.445/1989

...
– Cum naiba reușești să citești și să mănânci în același timp?
– Simplu: cu un ochi citesc, cu celălalt mănânc.

...
– De ce suneți că acesta este un cor mixt?
Văd că sunt numai bărbați.
– Da dar unii știu să cânte, alții nu.

...
– Știi că m-am hotărât să mă însor?
– Ce vorbești?
– Foarte serios. Și știi ce face viitoarea mea soție?
– Evident, o mare greșeală.

...
– Aș vrea să cumpăr unul dintre acești doi papagai.
– Va trebui să-i cumpărați pe amândoi: unul vorbește, celălalt traduce.
Cuvântul nou, nr. 5.463/1989

...
Între prietene:
– Și soțul tău ce mai face?
– Numai ce-i spun eu.
...
– Am văzut un băiat și la prima vedere m-am îndrăgostit de el.
– Va-ți logodit?
– Nu.
– De ce?
– Pentru că m-am uitat și a doua oară la el...
Cuvântul nou, nr. 5.465/1989

vremea

Vremea a fost răcoasă în toată țara, cu cerul înnoat. În toate regiunile au căzut ploii însoțite de descărcări electrice și, pe alocuri, de grindină. Vântul a suflat slab până la moderat, cu intensificări în zonele de deal și de munte. Pe alocuri, în depresiuni, s-a semnalat ceață. Temperaturile maxime au fost cuprinse între 14 și 24 grade, iar minimele s-au încadrat între 6 și 16 grade. Pe Litoral, vremea a fost răcoasă, cerul a fost înnoat și temporar a plouat. Temperaturile maxime în aer s-au situat între 20 și 27 de grade, iar cea a apei mărit a fost între 20-25 grade.

Manevrele militare „Vltava-89” din Cehoslovacia

În perioada 22-26 mai 1989, s-a desfășurat în Cehoslovacia o mare aplicație militară de comandament, denumită codificat, „Vltava-89”. Tema exercițiilor a fost următoarea: „Pregătirea operației defensive a Frontului, în cadrul alianței. Respingerii agresiunii inamicului în condițiile în care nu a avut loc o mobilizare completă și o desfășurare a forțelor proprii”. La aplicația respectivă s-a prevăzut utilizarea în luptă a tuturor unităților armatei cehoslovace, precum și a celor din Grupul Central de Forțe – alcătuit din mari unități sovietice.

Pentru prima dată de la înființarea Organizației Tratatului de la Varșovia (OTV), Comandamentul Unificat a renunțat la „doctrina Sokolovski” și s-a trecut de acord cu planificarea unui scenariu strategic defensiv pentru forțele proprii, în conformitate cu noua doctrină militară a alianței, adoptată la Berlin (28-29 mai 1987).

Doctrina Sokolovski

Conform doctrinei militare a URSS – elaborată la începutul anilor '60 de un grup de teoreticieni în frunte cu mareșalul Vasili D. Sokolovski și valabilă inclusiv pentru OTV – Armata Roșie declanșa o ofensivă strategică chiar de la începutul conflației cu NATO. Astfel, se evitau posibilele distrugerii care puteau rezulta în urma desfășurării operațiilor militare pe propriul teritoriu – incluzând în arealul respectiv și teritoriile statelor aliate cu URSS, membre ale OTV.

În același timp, mareșalul V.D. Sokolovski se pronunța împotriva desfășurării de acțiuni strategice defensive, în următorii termeni: „Armata sovietică trebuie să studieze apărarea, să știe să o aplice pentru a stăpâni toate formele de acțiuni militare. Avem însă în vedere apărarea pe scară operativă și tactică. În ceea ce privește apărarea strategică și strategia defensivă, acestea trebuie respinse cu hotărâre, ca fiind deosebit de periculoase pentru țară”.

Totodată, mareșalul sovietic a menționat noile mijloace pe care urma să le folosească Armata Roșie

pentru îndeplinirea obiectivelor strategiei militare sovietice: „Acum rolul principal va reveni trupelor de rachete cu destinație strategică, aviației cu acțiune îndepărtată și submarinelor înzestrate cu rachete, care vor folosi toate arma nucleară, bineînțeles, dacă Uniunea Sovietică va fi silită să recurgă la această armă. Or, este greu să califici loviturile date de trupele de rachete ca fiind acțiuni ofensive sau de apărare. Acțiunile trupelor de rachete vor avea întotdeauna un caracter decisiv și în nici un caz de apărare, indiferent dacă pe frontul terestru trupele atacă sau se apră”.

Aplicarea „doctrinei Sokolovski” în cazul armatei române s-a materializat rapid. De exemplu, în anul 1960 s-a trecut la pregătirea în doua specialitate, ca cercetăși chimici și de radiație, a militarilor din cadrul unei grupe (similare), la nivelul tuturor subunităților armatei de uscat (cu excepția celor de tancuri). Doi ani mai târziu, în februarie 1962, în locul categoriei de pregătire intitulate „Instrucția antichimică” a fost instituită la nivelul întregii armate categoria de instrucție intitulată „Cunoașterea armelor de nimicire în masă și protecția împotriva lor”.

În luna mai 1962, trupele chimice din România au trecut la forma de instrucție cu utilizarea substanțelor toxice de luptă în Poligonul de experiențe de la Valea Poiniei, lângă Câmpulung-Muscel. În același an, specialitatea aruncătoare de flăcări a fost desființată. Decizia respectivă a fost anulată șase ani mai târziu, o dată cu înființarea Batalionului 342 Aruncătoare de Flăcări și reluarea instruirii militarilor pentru lupta împotriva mijloacelor incendiare.

Comuniștii cucereau Europa

Revenind la exercițiile militare care au avut loc la Teatrul de Operații de Vest, sub egida OTV, putem aminti, de exemplu, pe cel desfășurat în Republica Democrată Germană în anul 1983 – denumit codi-

ficat „SOIUZ-83”. Generalul de armată Heinz Hoffmann a prezentat cu acel prilej următoarea concepție privind acțiunile de luptă ale OTV pe frontul de Vest, în conformitate cu „doctrina Sokolovski”:

– „Gruparea strategică a trupelor și forțelor navale ale URSS, Republicii Populare Polone, Republicii Democratice Germane și Republicii Socialiste Cehoslovacia are următoarea misiune:

– Principalul scop al primei operații strategice executată de trupele celor patru Fronturi este înaintarea rapidă, atingerea frontierelor Franței între ziua a 13-a și ziua a 15-a de la declanșarea războiului și, ca urmare a acestei manevre:

– cucerirea teritoriilor Danemarcei, Republicii Federale Germană, Olandei și Belgiei;

– forțarea retragerii din război a acestor state occidentale;

– continuarea operațiunii strategice prin alcătuirea a două noi Fronturi pe teritoriul Franței, distrugerea rezervelor strategice de pe teritoriul francez și atingerea (provinciile spaniole – n.n.) Vizcaya și a frontierei spaniole între ziua 30 și ziua a 35-a de la declanșarea războiului, scopurile finale ale primei operații strategice fiind îndeplinite prin scoaterea din luptă a Franței”.

Un an mai târziu, s-a desfășurat pe teritoriul Cehoslovaciei aplicația militară „SCUT-84”, în perioada 5-15 septembrie 1984. Aceasta a fost împărțită în cinci etape, patru ofensive și – în premieră la manevrele militare organizate pe frontul de Vest, sub egida OTV – o etapă defensivă.

Ofensiva Forțelor Armate Unite se desfășura pe scară largă și viza distrugerea rapidă a armatelor NATO, prin utilizarea atât a mijloacelor convenționale, cât și a armelor de distrugere în masă. Cu toate acestea, un fost oficial din cadrul Ministerului Aparării al RDG a declarat că nici un reprezentant al vreunui stat membru al OTV (cu excepția URSS) nu a fost informat vreodată despre conținutul planurilor de luptă sovietice (reale) referitoare la utilizarea

armelor nucleare într-un război împotriva NATO.

Noua doctrină a OTV

Ca urmare a schimbărilor survenite la Moscova după preluarea puterii de Mihail Gorbaciov, în anul 1985, la nivelul OTV au apărut o serie de discuții în legătură cu doctrina alianței. Acestea s-au concretizat doi ani mai târziu, când comandantul-șef al Forțelor Armate Unite, mareșalul Viktor G. Kulikov, a propus la Berlin adoptarea principiului reducerii concomitente a forțelor armate ale celor două blocuri militare din Europa „până la un nivel suficient, rațional”.

Din acel moment, OTV a avut o doctrină în care se pune accentul pe prevenirea războiului. Până atunci se aprecie că preîntâmpinarea războiului era doar o prerogativă a politicii și a diplomației, iar forțele armate trebuia să acționeze doar când războiul era deja un fapt împlinit.

În conformitate cu doctrina aprobată la consfățuirea de la Berlin a Comitetului Politic Consultativ (28-29 mai 1987), principalul obiectiv al OTV a fost asigurarea echilibrului militar-strategic între OTV și NATO, în condițiile diminuării reciproce a cantităților de armament și tehnică de luptă deținute și menținerii unor nivele de înarmare cât mai scăzute de fiecare parte.

Principiile noii doctrine militare a OTV au fost aplicate în luna mai 1989, în cadrul aplicației militare „Vltava-89”, din Cehoslovacia. Cu acel prilej, au fost înregistrate dificultăți în organizarea și aprovizionarea unităților angajate în luptele pentru respingerea forțelor NATO – în special la forțele aeriene și la cele care asigurau iluminarea câmpului de luptă pe timp de noapte. De asemenea, s-a constatat faptul că participanții la exerciții nu reușeau să stabilească timpul optim pentru declanșarea contraofensivei împotriva forțelor NATO, în conformitate cu principiile noii doctrine a OTV.

Dr Petre OPRÎȘ